

UIT DE HISTORIE VAN BUSSUM EN OMGEVING

Afzandingen in Naarden en Bussum

De op de kaart ingetekende blauwe lijnen ten oosten en ten zuiden van de vesting Naarden geven de ligging van de vaarten en sloten aan, die vanaf de 17e, maar vooral in de 19e eeuw tot zelfs begin 20e eeuw gegraven zijn om het ter plekke afgegraven zand per schuit af te kunnen voeren. Veel zandrijsloten stonden met elkaar in verbinding.

Met de Bussumervaart is men al halverwege de 17e eeuw begonnen. Aanvankelijk als afwateringskanaal, maar in de loop der tijd is het kanaal verlengd als vaarverbinding naar Bussum.

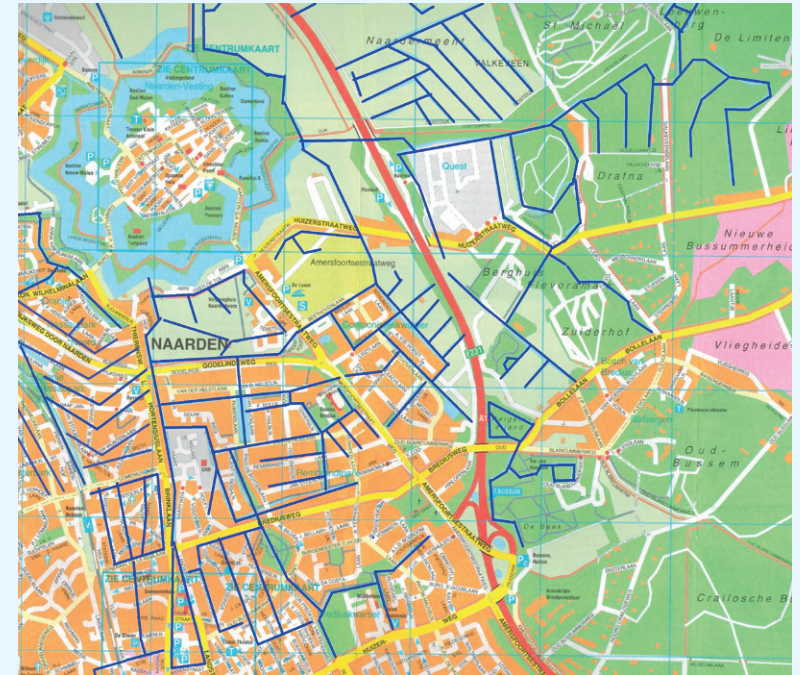
Rond de vesting werd zand afgegraven om schootsveld te krijgen en, als onderdeel van de Hollandse Waterlinie, een

strook rond de vesting te kunnen inunderen (onder water te zetten) in geval van oorlogsdreiging. In de 19e eeuw bleek echter dat daarvoor nog dieper had moeten afgegraven.

Vanwege de goede kwaliteit en prijs, werd ook zand verder weg van de vesting afgegraven. Dit zand werd gebruikt voor landophoging van spoorlijnen, nieuwe woonwijken en scheepsballast.

Een groot aantal sloten is er nog. Sommige zijn opgenomen in de 20ste eeuwse woonwijken zoals het Rembrandtkwartier, Componistenwijk en Oranje-Nassauwijk in Naarden en het Brediuskwartier in Bussum.

Vóór het NS-station Naarden-Bussum, waar vanaf 1900 het Prins Hendrikpark kwam, waren ook sloten. Het zand om die sloten te dempen en om de grond op te hogen werd ten

Huidige en gedempte sloten en vaarten ingetekend in een uitsnede van de Falk-plan kaart van Het Gooi, 30e editie. 2006.

oosten van Naarden gewonnen. Een deel van de Bussumervaart, de haventoeegang en de haven, die doorliep tot aan de Havenstraat (linksonder op de kaart), werden gedempt. Bijna tien jaar geleden is het in 1939 gedempte deel tussen Brediusweg en gemeentehuis opnieuw gegraven. Ten oosten van de vesting zijn soms met opzet bochtige sloten gegraven. Door de hoogteverschillen en

de aanplant van bomen, vooral beuken en acacia's, is daar nu een romantisch aandoend landschap ontstaan.

TEKST, FOTO EN TEKENING:
KLAAS OOSTEROM

Afgezand landschap bij Flevorama.

